

شاید شما در مورد سبک مدیریتی **آلفا** چیزهایی شنیده باشید، سبکی بر پایه ویژگی‌های مردانه و استفاده آمرانه از قدرت. شاید در مورد سبک مدیریتی **بتا** هم چیزهایی شنیده باشید، سبکی که بر پایه ویژگی‌های زنانه و استفاده مشارکتی از قدرت بنا شده است. در این کتاب ما می‌کوشیم تا سبک مدیریتی جدیدی را معرفی کنیم: سبک مدیریتی **آمگا** که آمیزه‌ای مترقی از دو سبک پیشین است.

این کتاب گرچه به آموزه‌های مدیریت نیز بی‌توجه نیست، اما به ویژه با استنباط از سبک مدیریت و رهبری پیامبر اکرم (ص) و امامان شیعه^(ع) نگاشته شده است.

زیربنای این کتاب سه منطق ساده است:

۱. افرادی که پیامبر اکرم (ص) تربیت‌شان کرد، چنان بر جهان تأثیر گذاشتند که تاریخ بعد از آنها به دو پاره تقسیم شد: دوران قبل از او، و دوران بعد از او.
۲. افرادی که او با آنها کار می‌کرد، نه فرشته که اغلب انسان‌هایی بسیار معمولی بودند؛ افرادی که به رغم گذشته‌های نه چندان مطلوب و کاستی‌های شخصیتی و خصوصیات نامطلوبی چون بیسواد، پرخاشگری، ترس‌ها و تردیدهای زودگذر، دست به انجام مأموریت انقلابی و بزرگی شدند. آنها کارکردن با پیامبر را به این دلیل برگزیدند که دوباره و در جهان دیگر نیز با او باشند.
۳. قرار بود همه ما نیز شیوه مدیریتی او را در خانواده‌ها و سازمان‌ها به کار ببندیم.

ایده نگارش کتابی درباره سبک مدیریتی پیامبر (ص) و امامان (ع) سال‌ها پیش به ذهن من آمد. در آن هنگام برای من محرز شده بود که پیامبر (ص) رویکردی عطفانه به یاران و پیروان خود داشته و سبک مدیریتی او، اغلب، با دیگر سبک‌ها و فنون مدیریتی که من دیده و یا تجربه کرده بودم تضاد بسیار داشت. چند سال بعد وقتی خود پا به دنیای کارآفرینی و مدیریت گذاشتم و اندیشکده آصف را بنا نهادم، از اینکه می‌دیدم افراد درمانده بیشمار در ادارات و شرکت‌ها کار می‌کنند که بهایی به هوش و توانمندی‌هایشان داده نمی‌شود و به معنای واقعی کلمه هرز می‌روند، جداً به وحشت افتادم؛ محیط‌های کار به نظرم انباشته از سوءاستفاده، غفلت و گاه خشونت می‌آمد - خشونت روانی، که به مراتب از خشونت جسمانی خطرناک‌تر است. به

همین خاطر ابتدا تصمیم گرفتم کتابی تخصصی در زمینه مدیریت اسلامی بنویسم، و گام‌هایی چند نیز در این زمینه برداشتم. اما تقدیر یار نبود، و در این کار موفق نشدم. من نمی‌خواستم به مدیریت علمی رنگ اسلامی بدهم و کتابی مثل کتاب‌های دیگری که درباره مدیریت اسلامی نگاشته شده، به جامعه مدیریتی کشور ارائه دهم. تا اینکه یک روز که در بیابان‌های کویری زادگاه خود قدم می‌زدم، به فکر نگارش یک کتاب ساده - اما با روح مدیریت اسلامی - افتادم. کتابی که همه، در هر سن و سال و شرایطی بتوانند از آن استفاده کنند. فکر کردم شاید با نگارش این کتاب بتوانم به تغییر وضعیتی که در بالا یادآور شدم، کمک کنم، و توانمندی‌های رهبری و مدیریتی مردم را در تمام سطوح ارتقا دهم و آن‌ها را برانگیزم تا به تعالی الهی که در وجودشان و در وجود کارفرمایانشان هست، نگاهی دوباره بیندازند.

با نگرش به تغییرات شتابانه‌ای که هم خانواده‌ها و هم سازمان‌ها را به شدت تحت تأثیر قرار داده، آشکار است که ما اکنون بیش از هر زمان دیگری به الگوی‌های تازه و در عین حال معتبر برای نقش‌آفرینی خلاقانه در زندگی و در محیط کارمان نیاز داریم. به اعتقاد من دنیا خواهان رهبران و مدیرانی است که هدفشان "ساختن" باشد و نه ویرانی، پرورش دادن باشد، نه هدر دادن، پشتیبانی و حمایت و ارتقا باشد نه تحکم.

همه پیامبران در حدی که من می‌شناسم، به ویژه پیامبر اعظم (ص) و جانشینان گرامی‌اش تمام این ویژگی‌های مدیریتی و بسیار بیش از آنها را داشته‌اند. به عقیده من سبک مدیریتی رسول خدا (ص)، که ما آن را

سبک مدیریتی اُمگا نامیده‌ایم، بهترین ویژگی‌های هر دو سبک مدیریتی آلفا و بتا را در بر دارد، و از آنها نیز پیشی گرفته است، زیرا هر جا که لازم باشد عطوفانه و هر جا که نیاز باشد قاطعانه است. هر یک از ما - مرد یا زن - می‌توانیم، با مدیریت بر/نرژمی معنوی و روحی خود، و با به‌کارگیری سبک مدیریتی پیامبر و جانشینان او، به رهبران توانمندی تبدیل شویم که هزاره جدید به آنها نیاز خواهد داشت.

برای آنان که می‌خواهند یک شبه به ثروت‌های آنچنانی برسند، یا نسخه‌ای کپسولی و معجزه‌گر برای رفع مشکلات مدیریتی خود می‌جویند، این کتاب چیز دندان‌گیری ندارد. ما به دنبال مخاطبانی می‌گردیم که عشق کاشتن دارند، و می‌خواهند بذر بابرکتی را در زمین وجود انسان‌ها بکارند و از آن محصولاتی والا بگیرند، مدیرانی که به بذر، بیش از دسته گل اهمیت می‌دهند و آنهایی که محیط کار - همان جایی که بخش عمده‌ای از زندگی، در آن سپری می‌شود - را مکانی واقعاً مقدس و کشتگاهی حاصلخیز تشخیص داده‌اند.

ما در فرآیند نگارش این کتاب چیزهای بسیار آموختیم و از نظر مدیریتی بزرگ شدیم. امید که برای شما نیز سودمند باشد.

عقیل ملکی‌فر

خرداد ماه ۱۳۹۳